



MĖNESIO EKSPONATAS

Kalinio medpadžiai

Muziejininkė Simona Gustaitytė

- Medžiagos – mediena, oda, vario viela;
- Atlikimo technika – drožimas, kalimas;
- Kaunas, XX a. 3–4 deš.

Medpadžiai (dar vadinami kurbėmis, klumbokais, mediniais, šliurėmis) – tai apavo tipas, kurį sudaro medinis padas ir odinė viršutinė bato dalis. XIX a. pab. – XX a. pr. Lietuvoje šie batai plačiai avėti kaimų ir miestelių gyventojų, populiarumu nenusileido ir netgi lenkė klumpes. Pastarųjų trūkumas buvo tas, jog jos lengvai skildavo. Medpadžių gamyboje pirmenybė teikta sunkiai skylančiam medžiui, dažniausiai naudotas beržas, alksnis, gluosnis, tad batai tarnaudavo ilgiau. Jų būta įvairių tipų – su užkulniais, aulais ir be jų, papuoštų skirtingais raštais, ornamentais. Minėtų batų gamyba užsiėmė klumpdirbiai, tačiau neretai medpadžius sau ir savo šeimai valstiečiai išmokdavo pasidaryti ir patys.

Nuotraukoje užfiksuoti kalinio medpadžiai – vienas pirmųjų Kauno IX forto muziejaus eksponatų, įstaigos rinkinius papildęs 1958 m. Batai nebyliai liudija apie kalinių gyvenimą ir buitį IX forte – Kauno sunkiųjų darbų kalėjimo filiale 1924–1940 m. Tai bausmę atlikusių asmenų aprangos dalis. Vyrai, kartu su minėtais batais, vilkėjo kelnes, švarką, kepurę su snapeliu,

moterys – sijoną, palaidinę ir skarelę. Medpadžiai saugojo pėdas vaikščiojant po šaltas ir drėgnas IX forto patalpas ar netoliese pastato dirbant įvairius žemės ūkio darbus.



© KDFM / Sergej Orlov



KAUNO
IX FORTO
MUZIEJUS

© KDFM / Sergej Orlov



KAUNO
IX FORTO
MUZIEJUS

© KDFM / Sergej Orlov